

1. Finanšu analīze

1.1. Finanšu analīzes veikšanā izmantoto pamata pieņēmumu apraksts

Projekta finanšu rādītāju aprēķini tika veikti atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 16. decembra noteikumiem Nr. 784 „Kārtība, kādā Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadībā iesaistītās institūcijas nodrošina plānošanas dokumentu sagatavošanu un šo fondu ieviešanu 2014.-2020.gada plānošanas periodā”, kā arī saskaņā ar Eiropas Komisijas sagatavotajām izmaksu un ieguvumu analīzes vadlīnijām „Guide to Cost-Benefit Analysis of Investment Projects for Cohesion Policy 2014-2020”¹.

Finanšu rādītāju analīzes mērķis ir pārliecināties par projekta dzīvotspēju un ekonomisko pamatotību.

Analīzē tiek izmantota diskontētās naudas plūsmas metode.

Finanšu analīze tiek veikta laika periodam no 2020. gada sākuma līdz 2049. gada beigām (*kopā 30 gadi*), tajā ieskaitot projekta realizācijas termiņu 3 gadi (*no 2020. gada sākuma līdz 2022. gada beigām*) un projekta dzīves ciklu 27 gadi² (*no 2023. gada sākuma līdz 2049. gada beigām*).

Finanšu analīze tiek veikta salīdzināmajās 2019. gada cenās.

Finanšu aprēķiniem tika izmantota reālā finansiālā diskonta likme 4.00% apmērā (*saskaņā ar Finanšu Ministrijas un Eiropas Komisijas sagatavotajām izmaksu un ieguvumu analīzes vadlīnijām*).

Projekts ir ieņēmumus gūstošs projekts. Ieņēmumus tiek plānots gūt, pārdodot biļetes pasākumiem Nacionālajā koncertzālē, kā arī iznomājot kompleksa telpas trešajām personām.

Finanšu analīzes aprēķinā norādītie finanšu ieņēmumi un izmaksas neietver pievienotās vērtības nodokli, jo Nacionālās koncertzāles operators to var atgūt, pārdodot biļetes un iznomājot kompleksa telpas trešajām personām.

Finanšu analīzē izmantotās Nacionālās koncertzāles saimnieciskās darbības finanšu ieņēmumu un finanšu izmaksu, kā arī projekta atlikusī vērtības, projekta ieguldījumu un ES struktūrfondu finansējuma vērtības tika ņemtas no PricewaterhouseCoopers SIA (*PwC*) izstrādāta finanšu modeļa ziņojumam “Finanšu un ekonomisko aprēķinu izstrāde Nacionālās koncertzāles projekta Rīgā īstenošanai publiskās un privātās partnerības jomā” (2018. gada 03. aprīlis).

¹ Avots: https://ec.europa.eu/inea/sites/inea/files/cba_guide_cohesion_policy.pdf

² Projekta īstenošanas nozare ir uzņēmējdarbības infrastruktūra. Saskaņā ar Eiropas Komisijas Deleģētas regulas Nr. 480/2014 (2014. gada 3. marts), I. pielikuma 15. panta 2. punktu, projekta pārskata periods (*dzīves cikls*) ir vismaz 10-15 gadi. Finanšu un sociāli ekonomiskajā analīzē pieņemtais projekta dzīves cikls ir 27 gadi. Saite uz Komisijas Deleģētas regulas Nr. 480/2014: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_del/2014/480/oj

1.2. FNPV(K) un FRR(K) aprēķins

FNPV(K) ir finansiālā neto pašreizējā vērtība (*kapitāla*) jeb finansiālais kapitāla neto tagadnes ienesīgums. Šis rādītājs ir diskontēto naudas plūsmu, kas rodas projekta īstenotājam, realizējot projektu, kopsumma.

Projekts ir izdevīgs projekta īstenotājam tādā gadījumā, ja FNPV(K) rādītājs ir pozitīvs – t.i. diskontētās ienākošās naudas plūsmas pārsniedz izejošās. Ja FNPV(K) rādītājs ir negatīvs, tas nozīmē, ka investīciju ieguldījumi un investīciju uzturēšanas izmaksas pārsniedz projekta finanšu ieņēmumus.

FRR(K) apzīmē finansiālo rentabilitāti pašu kapitālam. Rādītājs ir diskonta likme, pie kuras FNPV(K) ir nulle, t.i. projekta kopējā diskontētā ienākošā naudas plūsma ir vienāda ar projekta kopējo diskontēto izejošo naudas plūsmu.

Tabulā zemāk ir atspoguļota projekta finansiālā rentabilitāte pašu kapitālam:

Rādītāja nosaukums	Vērtība
Finansiālais kapitāla neto tagadnes ienesīgums (FNPV _k)	-51 720 657.54 EUR
Finanšu iekšējā kapitāla peļņas norma (FRR _k)	-2.06%

2. Sociāli ekonomiskā analīze

2.1. Sociāli ekonomiskās analīzes veikšanā izmantoto pamata pieņēmumu apraksts

Projekta sociāli ekonomiskās analīzes rādītāju aprēķini tika veikti atbilstoši Ministru kabineta 2014. gada 16. decembra noteikumiem Nr. 784 „Kārtība, kādā Eiropas Savienības struktūrfondu un Kohēzijas fonda vadībā iesaistītās institūcijas nodrošina plānošanas dokumentu sagatavošanu un šo fondu ieviešanu 2014.-2020.gada plānošanas periodā” un saskaņā ar Eiropas Komisijas sagatavotajām izmaksu un ieguvumu analīzes vadlīnijām „Guide to Cost-Benefit Analysis of Investment Projects for Cohesion Policy 2014-2020”³.

Sociāli ekonomiskās analīzes mērķis ir noteikt projekta izdevīgumu no sabiedrības viedokļa.

Sociāli ekonomiskā analīze tiek veikta laika periodam no 2020. gada sākuma līdz 2049. gada beigām (*kopā 30 gadi*), tajā ieskaitot projekta realizācijas termiņu 3 gadi (*no 2020. gada sākuma līdz 2022. gada beigām*) un projekta dzīves ciklu 27 gadi⁴ (*no 2023. gada sākuma līdz 2049. gada beigām*).

Sociāli ekonomiskā analīze tiek veikta salīdzināmajās 2019. gada cenās.

Analīzē tiek izmantota diskontētās naudas plūsmas metode, diskontēšanā izmantojot reālo sociālo diskonta likmi 5.00% apmērā (*saskaņā ar Finanšu Ministrijas un Eiropas Komisijas sagatavotajām izmaksu un ieguvumu analīzes vadlīnijām*).

Analīzē iekļautās investīciju un darbības izmaksas tika koriģētas ar fiskālo korekciju⁵ un konversijas faktoru palīdzību, lai atspoguļotu patiesās izmaksas sabiedrībai.

Saskaņā ar Finanšu Ministrijas 2018. gada 12. aprīlī izstrādāto dokumentu „Finanšu un ekonomisko aprēķinu veikšanai nepieciešamo makroekonomisko pieņēmumu un prognožu skaitliskās vērtības”⁶, prognozēs izmantoti šādi makroekonomiskie pieņēmumi:

Gads	Patēriņa cenu izmaiņas	Bruto darba algas izmaiņas
2018	2.80%	5.10%
2019	2.40%	3.50%
2020	2.10%	3.30%
2021	2.10%	2.80%
2022-2049	2.00%	3.70%

³ Avots: https://ec.europa.eu/inea/sites/inea/files/cba_guide_cohesion_policy.pdf

⁴ Projekta īstenošanas nozare ir uzņēmējdarbības infrastruktūra. Saskaņā ar Eiropas Komisijas Deleģētas regulas Nr. 480/2014 (2014. gada 3. marts), I. pielikuma 15. panta 2. punktu, projekta pārskata periods (*dzīves cikls*) ir vismaz 10-15 gadi. Finanšu un sociāli ekonomiskajā analīzē pieņemtais projekta dzīves cikls ir 27 gadi.

Saite uz Komisijas Deleģētas regulas Nr. 480/2014: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg_del/2014/480/oj

⁵ Fiskālo korekciju mērķis ir izslēgt no projekta analīzes transfertus, kas ir maksājumi, par kuriem netiek iegādātas preces un pakalpojumi, un radīta jauna vērtība. Tie ir naudas pārvedumi starp dažādām sabiedrības grupām, kas neietekmē tās kopējo labklājību. Parasti fiskālo korekciju rezultātā no projekta izmaksām tiek izslēgtas PVN un darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas.

⁶ Avots: http://www.fm.gov.lv/files/publiskapriyatapartneriba/180412_info_FEA.pdf

2015., 2016., 2017. gadiem izmantotās patēriņa cenu izmaiņas ir, respektīvi, 0.80%, 0.00% un 2.80%⁷.

Sociāli ekonomiskās analīzē izmantotā valsts sociālās apdrošināšanas obligāto iemaksu no darba dēvēja likme ir 24.09% visam projekta laika periodam no 2020. gada sākuma līdz 2049. gada beigām.

Saskaņā ar PricewaterhouseCoopers SIA (*PwC*) izstrādāto finanšu modeli ziņojumam “Finanšu un ekonomisko aprēķinu izstrāde Nacionālās koncertzāles projekta Rīgā īstenošanai publiskās un privātās partnerības jomā” no 2018. gada 03. aprīļa (*lapa “1.1 Vispārēji”, ailes “C38:C41”*) tiek paredzēts, ka Nacionālās koncertzāles un konferenču centra apmeklētāju skaits:

- 1. darbības gadā (*t.i. 2023. gadā*) sastādīs 40.00% no bāzes plāna;
- 2. darbības gadā (*t.i. 2024. gadā*) – 60.00% no bāzes plāna;
- 3. darbības gadā (*t.i. 2025. gadā*) – 80.00% no bāzes plāna;
- 4. un darbības turpmākajos gados (*t.i. 2026.-2049. gados*) – 100.00% no bāzes plāna.

2.2. Papildus ieguvumi no ieturētā IIN no darba algas Rīgas pašvaldībā

Iedzīvotāju ienākuma nodoklis tiek ieskaitīts Rīgas pašvaldības budžetā.

Lai aprēķinātu ieguvumus, kas rodas no papildus iekasētā iedzīvotāju ienākumu nodokļa, tika izmantoti šādi pieņēmumi:

Parametrs	Vērtība	Komentārs	Avots
Jaunas darba vietas	50 cilv.	Pieņēmums ⁸	Pieņēmums, saskaņots ar Latvijas Republikas Kultūras ministrijas Valsts sekretāri Daci Vilsoni.
Sekundārais efekts uz nodarbinātību	0.4973		2017. gada pētījums "MULTIPLIER EFFECTS OF LATVIAN RURAL DEVELOPMENT PROGRAMME 2007-2013" (<i>Elita Benga, Juris Hāzners, Zaiga Miķelsone</i>), tabula Nr. 2.
Vidējais ieturētais IIN no darba algas ienākumiem Rīgā deklarētiem darba ņēmējiem	1 679.87 EUR	Vērtība ir norādīta 2017. gada cenās.	VID datu noliktavas sistēma, Tabula Nr.16. “Ieturētais iedzīvotāju ienākuma nodoklis no darba algas ienākumiem pašvaldībā deklarētiem darba ņēmējiem darba devēju pašvaldību griezumā”. Dati publicēti 2018. gada 20. maijā (https://www.vid.gov.lv/node/112657).

Kopējie plānotie nediskontētie papildus ieņēmumi no ieturētā iedzīvotāju ienākuma nodokļa no darba algas Rīgas pašvaldībā visam projekta laika periodam no 2020. gada sākuma līdz 2049. gada beigām ir 6 999 168 EUR.

⁷ Avots: LR Finanšu Ministrija.

http://www.fm.gov.lv/lv/sadalas/ppp/tiesibu_akti/makroekonomiskie_pienemumi_un_proгноzes/

⁸ Statistika par darbinieku skaitu līdzīgos objektos:

(Avots: no Latvijas Republikas Kultūras ministrijas Valsts sekretāres Daces Vilsones saņemtā informācija):

Koncertzāle GORS (*Rēzekne*) – 79 darbinieki 2015. gadā un 86 darbinieki 2018. gadā.

SIA “Lielais Dzintars” (Liepāja) – 45 darbinieki 2015. gadā, 53 darbinieki 2016. gadā, 62 darbinieki 2017. gadā

Detalizēts aprēķins ir atspoguļots finanšu modelī "Nacionālās koncertzāles būvniecība Rīgā IIA" lapā "NR1".

2.3. Papildus PVN ieņēmumi valsts budžetā no ieguldījumiem projektā

Lai aprēķinātu ieguvumus, kas rodas no papildus iekasētā pievienotās vērtības nodokļa, tika izmantoti šādi pieņēmumi:

Parametrs	Vērtība	Komentārs	Avots
Sekundārais efekts uz IKP	1.2948		2017. gada pētījums "MULTIPLIER EFFECTS OF LATVIAN RURAL DEVELOPMENT PROGRAMME 2007-2013" (<i>Elita Benga, Juris Hāzners, Zaiga Miķelsone</i>), tabula Nr. 1.

Tiek pieņemts, ka projekta ieguldījumi Nacionālās koncertzāles būvniecībā atstās sekundāro efektu uz IKP nākamajā kalendārajā gadā pēc ieguldījumu veikšanas.

Kopējie plānotie nediskontētie papildus ieņēmumi no iekasēta pievienotās vērtības nodokļa valsts budžetā visam projekta laika periodam no 2020. gada sākuma līdz 2049. gada beigām ir 28 828 629 EUR.

Detalizēts aprēķins ir atspoguļots finanšu modelī "Nacionālās koncertzāles būvniecība Rīgā IIA" lapā "NR2".

2.4. Ieguvumi no tūrisma pieauguma (koncertzāle)

Tiek prognozēts, ka pēc Nacionālās koncertzāles būvniecības pabeigšanas un objekta nodošanas ekspluatācijā tiks ievērojami palielināts tūristu skaits.

Ieguvumu no tūrisma pieauguma (*koncertzāle*) aprēķinam tika izmantoti šādi pieņēmumi:

Parametrs	Vērtība	Komentārs	Avots
Koncertzāles apmeklētāju skaits gadā	150 000 cilvē.	Bāzes plāns Pieņēmums ⁹	Pieņēmums izdarīts, ņemot vērā LR Kultūras ministrijas sniegto informāciju par kultūras iestāžu apmeklējumu 2018. gadā.
a) no tiem tūristi no Latvijas, %	12.50%		Pieņēmums izdarīts, ņemot vērā LR Kultūras ministrijas sniegto informāciju par kultūras iestāžu apmeklējumu 2018. gadā.
b) no tiem tūristi no ārzemēm, %	12.50%		Pieņēmums izdarīts, ņemot vērā LR Kultūras ministrijas sniegto informāciju par kultūras iestāžu apmeklējumu 2018. gadā.

⁹ Statistika par apmeklētāju skaitu līdzīgos objektos:

(Avots: no Latvijas Republikas Kultūras ministrijas Valsts sekretāres Daces Vilsones saņemtā informācija):

2018. gadā Simfoniskais orķestris un Latvijas koncerti rīkojuši kopā 236 koncertus Rīgā, un kopējais apmeklētāju skaits bija 153 332 cilvēki. Vidējais apmeklētāju skaits bija 650 apmeklētāji uz vienu koncertu

(Lielajā Ģildē max ietilpība ir 670 vietas, bet Latvijas Koncerti dažus koncertus rīko Operas zālē ar ietilpību 960 vietas).

c) no tiem vietējie iedzīvotāji	75.00%		Pieņēmums izdarīts, ņemot vērā LR Kultūras ministrijas sniegto informāciju par kultūras iestāžu apmeklējumu 2018. gadā.
Ārvalstu tūristu raksturojošie rādītāji:			
Vidējais ceļojuma ilgums, naktis	4.50 naktis		Centrālā statistikas pārvalde (http://data1.csb.gov.lv/pxweb/lv/transp_tur/transp_tur__turisms__brauc_arv/TUG120.px/table/tableViewLayout1/?rxid=a39c3f49-e95e-43e7-b4f0-dce111b48ba1)
Viena ceļotāja vidējie izdevumi diennaktī, EUR	60.00 EUR	Vērtība ir norādīta 2017. gada cenās.	Centrālā statistikas pārvalde (http://data1.csb.gov.lv/pxweb/lv/transp_tur/transp_tur__turisms__brauc_arv/TUG160.px/table/tableViewLayout1/?rxid=a39c3f49-e95e-43e7-b4f0-dce111b48ba1)
Latvijas tūristu raksturojošie rādītāji:			
Vidējais ceļojuma ilgums, naktis	2.40 naktis		Centrālā statistikas pārvalde (http://data1.csb.gov.lv/pxweb/lv/transp_tur/transp_tur__turisms__brauc_lv/TUG220.px/table/tableViewLayout1/?rxid=a39c3f49-e95e-43e7-b4f0-dce111b48ba1)
Viena ceļotāja vidējie izdevumi diennaktī, EUR	18.82 EUR	Vērtība ir norādīta 2017. gada cenās.	Centrālā statistikas pārvalde (http://data1.csb.gov.lv/pxweb/lv/transp_tur/transp_tur__turisms__brauc_lv/TUG210.px/table/tableViewLayout1/?rxid=a39c3f49-e95e-43e7-b4f0-dce111b48ba1)
Tūristu samaksātās PVN likmes 21.00% apmērā īpatsvars	25.00%		Pieņēmums
Tūristu samaksātās PVN likmes 12.00% apmērā īpatsvars	75.00%		Pieņēmums
Tūristu samaksātās PVN likmes 0.00% apmērā īpatsvars	0.00%		Pieņēmums

Vispirms tiek aprēķināti kopējie plānotie ārvalstu tūristu un Latvijas iedzīvotāju – tūristu izdevumi, un tad šī vērtība tiek reizināta ar vidējo svērto pievienotās vērtības nodokļa likmi – tie ir papildus ieguvumi valsts budžetā no tūrisma pieauguma (*koncertzāles daļa*).

Kopējie plānotie nediskontētie papildus ieguvumi no tūrisma pieauguma (*koncertzāle*) visam projekta laika periodam no 2020. gada sākuma līdz 2049. gada beigām ir 32 810 821 EUR.

Detalizēts aprēķins ir atspoguļots finanšu modelī “Nacionālās koncertzāles būvniecība Rīgā IIA” lapā “NR3”.

2.5. Ieguvumi no tūrisma pieauguma (konferenču zāle)

Ieguvumu no tūrisma pieauguma (*konferenču zāle*) aprēķinam tika izmantoti šādi pieņēmumi:

Parametrs	Vērtība	Komentārs	Avots
Konferenču centra apmeklētāji:			
1.1. Starptautisko konferenču apmeklētāju skaits	73 500 cilv.	Bāzes plāns Pieņēmums ¹⁰	Pieņēmums izdarīts, ņemot vērā LR Kultūras ministrijas sniegto informāciju par reģionālo daudzfunkcionālo centru apmeklējumu 2018. gadā.
a) no tiem ārzemju delegāti	75.00%		PwC pētījums no 2018. gada 03. aprīļa "Finanšu un ekonomisko aprēķinu izstrāde Nacionālās koncertzāles projekta Rīgā īstenošanai publiskās un privātās partnerības jomā", 12.lpp.
b) no tiem vietējie delegāti	25.00%		PwC pētījums no 2018. gada 03. aprīļa "Finanšu un ekonomisko aprēķinu izstrāde Nacionālās koncertzāles projekta Rīgā īstenošanai publiskās un privātās partnerības jomā", 12.lpp.
1.2. Starptautiskās konferences vidējais ilgums, dienas	2 dienas		PwC pētījums no 2018. gada 03. aprīļa "Finanšu un ekonomisko aprēķinu izstrāde Nacionālās koncertzāles projekta Rīgā īstenošanai publiskās un privātās partnerības jomā", 12.lpp.
1.3. Viena ārzemju delegāta vidējie izdevumi diennaktī, EUR	566.00 EUR	Vērtība ir norādīta 2015. gada cenās.	PwC pētījums no 2018. gada 03. aprīļa "Finanšu un ekonomisko aprēķinu izstrāde Nacionālās koncertzāles projekta Rīgā īstenošanai publiskās un privātās partnerības jomā", 12.lpp.
2.1. Pārējo pasākumu apmeklētāju skaits	126 500 cilv.	Bāzes plāns Pieņēmums ¹¹	Pieņēmums izdarīts, ņemot vērā LR Kultūras ministrijas sniegto informāciju par reģionālo daudzfunkcionālo centru apmeklējumu 2018. gadā.
a) no tiem tūristi no Latvijas, %	0.00%		Pieņēmums izdarīts, ņemot vērā LR Kultūras ministrijas sniegto informāciju par reģionālo daudzfunkcionālo centru apmeklējumu 2018. gadā.
b) no tiem tūristi no ārzemēm, %	12.50%		Pieņēmums izdarīts, ņemot vērā LR Kultūras ministrijas sniegto informāciju par reģionālo daudzfunkcionālo centru apmeklējumu 2018. gadā.
c) no tiem	87.50%		Pieņēmums izdarīts, ņemot vērā LR Kultūras

¹⁰ Saskaņā ar saņemto informāciju no Latvijas Republikas Kultūras ministrijas Valsts sekretāres Daces Vilsones, vidēji 42,67% no līdzīgo objektu kopēja apmeklētāju skaita ir koncertu un izrāžu apmeklētāji (*Liepājā 37%, Cēsī 44%, Rēzeknē 47%*). Pārējie līdzīgo objektu apmeklētāji ir korporatīvo pasākumu apmeklētāji un ekskursanti. Pieņemot, ka plānotais koncertzāles apmeklētāju skaits ir 150 000 apmeklētāju gadā (*t.i. ~42% no objekta kopēja apmeklētāja skaita gadā*), Nacionālās koncertzāles Rīgā kopējais apmeklētāju skaits ir 350 000 apmeklētāju gadā. Saskaņā ar PricewaterhouseCoopers SIA (PwC) izstrādāto finanšu modeli ziņojumam "Finanšu un ekonomisko aprēķinu izstrāde Nacionālās koncertzāles projekta Rīgā īstenošanai publiskās un privātās partnerības jomā" (2018. gada 03. aprīlis), ~21% no Nacionālās koncertzāles Rīgā kopējā apmeklētāju skaita gadā ir starptautisko konferenču apmeklētāju skaits. ~21% no 350 000 apmeklētājiem gadā ir ~73 500 apmeklētāji gadā.

¹¹ Aprēķins: 350 000 (*kopējais apmeklētāju skaits*) – 150 000 (*koncertzāles apmeklētāju skaits*) – 73 500 (*starptautisko konferenču apmeklētāju skaits*) = 126 500 apmeklētāji gadā.

vietējie iedzīvotāji		ministrijas sniegto informāciju par reģionālo daudzfunkcionālo centru apmeklējumu 2018. gadā.
----------------------	--	---

Ārvalstu tūristu un Latvijas tūristu raksturojošie rādītāji (*vidējais ceļojuma ilgums un viena ceļotāja vidējie izdevumi diennaktī, kā arī vidējā svērtā samaksātā PVN likme par saņemtajiem pakalpojumiem*) ir norādīti punktā Nr. 2.4 "Ieguvumi no tūrisma pieauguma (koncertzāle)".

Vispirms tiek aprēķināti kopējie plānotie starptautisko konferenču apmeklētāju – ārzemju delegātu, kā arī ārvalstu tūristu un Latvijas iedzīvotāju – tūristu izdevumi, un tad šī vērtība tiek reizināta ar vidējo svērto pievienotās vērtības nodokļa likmi – tie ir papildus ieguvumi valsts budžetā no tūrisma pieauguma (*konferenču zāles daļa*).

Kopējie plānotie nediskontētie papildus ieguvumi no tūrisma pieauguma (*konferenču zāle*) visam projekta laika periodam no 2020. gada sākuma līdz 2049. gada beigām ir 380 543 083 EUR.

Detalizēts aprēķins ir atspoguļots finanšu modelī "Nacionālās koncertzāles būvniecība Rīgā IIA" lapā "NR4".

2.6. Vietējo iedzīvotāju ceļojuma izmaksas

Tiek aprēķināti sociāli ekonomiskie ieguvumi arī nacionālās koncertzāles apmeklētājiem – vietējiem iedzīvotājiem-ne tūristiem.

Šādi ekonomiskie ieguvumi tiek noteikti ar „vēlme maksāt” metodi (*angļu val. – willingness-to-pay*). Šī metode ļauj naudas izteiksmē novērtēt projekta sniegtos labumus koncertzāles apmeklētājiem – vietējiem iedzīvotājiem, nosakot, cik koncertzāles apmeklētājs – vietējais iedzīvotājs ir ar mieru „maksāt” par projekta sniegtajiem ieguvumiem.

Viens no „vēlme maksāt” metodes paveidiem, kuru plaši izmanto sabiedriskā labuma novērtēšanai, ir „ceļojuma izmaksu” metode. Šī metode ļauj novērtēt patērētāja vēlmi maksāt par pakalpojumiem pēc tā, cik apmeklētājam izmaksā objekta (*Nacionālās koncertzāles*) apmeklējums.

Aprēķinam tika izmantoti šādi pieņēmumi:

Parametrs	Vērtība	Komentārs	Avots
Vietējie apmeklētāji, kas ierodas ar sabiedrisko transportu:	30.00%		Pieņēmums, kas tika izmantots arī SIA "Bizpro" dokumentā "Kultūras un atpūtas parka „Mežaparks” attīstības programmas 1. posma sociāli ekonomiskās atdeves novērtējums" no 2012. gada 22. augusta (28.lpp.)
Vietējie apmeklētāji, kas ierodas ar personīgo transportu:	35.00%		Pieņēmums, kas tika izmantots arī SIA "Bizpro" dokumentā "Kultūras un atpūtas parka „Mežaparks” attīstības programmas 1. posma sociāli ekonomiskās atdeves novērtējums" no 2012. gada 22. augusta (28.lpp.)

Vietējie apmeklētāji, kas ierodas ar kājām/velosipēdu /u.tml.:	35.00%		Pieņēmums, kas tika izmantots arī SIA "Bizpro" dokumentā "Kultūras un atpūtas parka „Mežaparks” attīstības programmas 1. posma sociāli ekonomiskās atdeves novērtējums” no 2012. gada 22. augusta (28.lpp.)
Apmeklētāju darbaspējīgā vecumā īpatsvars	50.00%		Pieņēmums
Vidējais ceļojuma attālums, km abos virzienos	15 km		Pieņēmums, kas tika izmantots arī SIA "Bizpro" dokumentā "Kultūras un atpūtas parka „Mežaparks” attīstības programmas 1. posma sociāli ekonomiskās atdeves novērtējums” no 2012. gada 22. augusta (29.lpp.)
Vieglā auto ekspluatācijas izmaksas, EUR/km	0.419 EUR/km	Vērtība ir norādīta 2014. gada cenās.	VAS "Latvijas Valsts ceļi" 2015. gada dokumenta "Metodiskie norādījumi autoceļu projektu izdevumu / ieguvumu ekonomiskai novērtēšanai" 8.9. tabula
Autobusu ekspluatācijas izmaksas, EUR/km	1.104 EUR.km	Vērtība ir norādīta 2014. gada cenās.	VAS "Latvijas Valsts ceļi" 2015. gada dokumenta "Metodiskie norādījumi autoceļu projektu izdevumu / ieguvumu ekonomiskai novērtēšanai" 8.9. tabula
Vienā automobilī braucošo skaits - vieglais auto	1.7 cilv.		VAS "Latvijas Valsts ceļi" 2015. gada dokumenta "Metodiskie norādījumi autoceļu projektu izdevumu / ieguvumu ekonomiskai novērtēšanai" 7.2. tabula
Vienā automobilī braucošo skaits - autobuss	21.9 cilv.		VAS "Latvijas Valsts ceļi" 2015. gada dokumenta "Metodiskie norādījumi autoceļu projektu izdevumu / ieguvumu ekonomiskai novērtēšanai" 7.2. tabula
Viena braucēja laika izmaksa neatkarīgi no automobiļa veida	0.982 EUR stundā neiesk. VSAOI no darba dēvēja	Vērtība ir norādīta 2014. gada cenās.	VAS "Latvijas Valsts ceļi" 2015. gada dokumenta "Metodiskie norādījumi autoceļu projektu izdevumu / ieguvumu ekonomiskai novērtēšanai" 7.1. tabula
Vidējais braukšanas ātrums, km/st.	30.00 km/st.		Pieņēmums
Cenu pieauguma koeficients projekta ieguvumiem	1.20	koeficients 2017. gadam, salīdzinot ar 2014. gadu	VAS "Latvijas Valsts ceļi" 2018. gada 09. marta "Metodiskie norādījumi autoceļu projektu izdevumu/ieguvumu ekonomiskai novērtēšanai (2014. gada cenās). Izmaksu indeksācija uz 2017. gada cenām."

Kopējie plānotie nediskontētie papildus ieguvumi visam projekta laika periodam no 2020. gada sākuma līdz 2049. gada beigām ir 28 885 980 EUR.

Detalizēts aprēķins ir atspoguļots finanšu modelī "Nacionālās koncertzāles būvniecība Rīgā IIA" lapā "NR5".

2.7. Papildus ieguvumi no iedzīvotāju veselības stāvokļa un dzīves kvalitātes uzlabošanās no pieejamās infrastruktūras kultūras pasākumiem

Sociālekonomisko ieguvumu analīzē tika izmantots Lielbritānijā veiktais pētījums, kura ietvaros tika kvantificēti sporta un kultūras sociālekonomiskie ieguvumi. Iesaistīšanās kultūras aktivitātēs tiek asociēta ar iedzīvotāju veselības stāvokļa uzlabošanu, kura monetārā vērtība tika aprēķināta 37.42 GBP gadā uz vienu iedzīvotāju.

Ieguvumu no iedzīvotāju veselības stāvokļa un dzīves kvalitātes uzlabošanās no pieejamās infrastruktūras kultūras pasākumiem aprēķinam tika izmantoti šādi pieņēmumi:

Parametrs	Vērtība	Komentārs	Avots
Ieguvumi no 1 iedzīvotāja-apmeklētāja veselības stāvokļa un dzīves kvalitātes uzlabošanās	37.42 GBP/cilv.	Vērtība ir norādīta 2014. gada cenās.	2014. gada aprīļa pētījums "Quantifying the Social Impacts of Culture and Sport" (<i>Daniel Fujiwara; Laura Kudrna; Paul Dolan</i>), pētījuma 10. tabula
Valūtu kurss, GBP/EUR	0.778900 GBP/EUR		Latvijas Bankas valūtu kurss GBP/EUR uz 2014. gada 31. decembri
Varbūtības %	5.40%		2014. gada aprīļa pētījums "Quantifying the Social Impacts of Culture and Sport" (<i>Daniel Fujiwara; Laura Kudrna; Paul Dolan</i>), pētījuma 10. tabula
Vidējie bruto ieņēmumi gadā Latvijā, 2011. gada cenās	8 376 EUR		Eurostat, https://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&plugin=1&language=en&pcode=tps00175
Vidējie bruto ieņēmumi gadā Lielbritānijā, 2011. gada cenās	38 282 EUR		Eurostat, https://ec.europa.eu/eurostat/tgm/table.do?tab=table&plugin=1&language=en&pcode=tps00175

Kopējie plānotie nediskontētie papildus ieguvumi no iedzīvotāju veselības stāvokļa un dzīves kvalitātes uzlabošanās no pieejamās infrastruktūras kultūras pasākumiem visam projekta laika periodam no 2020. gada sākuma līdz 2049. gada beigām ir 5 965 443 EUR.

Detalizēts aprēķins ir atspoguļots finanšu modelī "Nacionālās koncertzāles būvniecība Rīgā IIA" lapā "NR6".

2.8. Kvalitatīvie sociālekonomiskie ieguvumi / zaudējumi

Papildus izmaksu – ieguvumu analīzes punktos Nr. 2.2.-2.7. noteiktajiem kvantitatīvajiem sociāli ekonomiskajiem ieguvumiem sabiedrība gūs arī šādus kvalitatīvus ieguvumus / zaudējumus, kuri sociāli ekonomiskajā analīzē netika izvērtēti naudas izteiksmē:

- **Ieguvumi no dzīvojamās vides kvalitātes uzlabošanas.** Piedāvājot iedzīvotājiem sakoptu, pievilcīgu, drošu un kvalitatīvu dzīves vidi, kā arī attīstot uzņēmējdarbības infrastruktūru projekta īstenošanas vietā, tiks sekmēta dzīvojamās vides kvalitātes uzlabošanās Nacionālās koncertzāles apkārtnē, kā rezultātā, pieaugs iedzīvotāju apmierinātība ar dzīves apstākļiem.
- **Ieguvumi no nekustamā īpašuma vērtības pieauguma.** Realizējot projektu, tiks nodrošināti nosacījumi Nacionālās koncertzāles apkārtnē esošo īpašumu tirgus vērtības pieaugumam, kā arī darījumu skaita pieaugumam ar blakus teritorijās esošajiem nekustamajiem īpašumiem. Tiks palielināta citu reģionu iedzīvotāju vēlme pārcelties uz Rīgas pilsētu.
- **Ieguvumi no konkurences pieauguma.** Attīstot uzņēmējdarbības teritorijas un pieaugot uzņēmējdarbības un tūrisma aktivitātei, tiek veicināta uzņēmējdarbības konkurence Rīgas pilsētā. Līdz ar to tiks palielināts preču un pakalpojumu klāsts un to kvalitāte. Tiks attīstīta uzņēmējdarbības vide gan tūrisma nozarē, gan arī citu nozaru komersantiem, kas darbosies projekta īstenošanas teritorijā un tā tuvumā.
- **Ieguvumi no vides piesārņojuma mazināšanās.** Iekārtojot degradētās teritorijas, projekta īstenošanas vietā samazinās vides piesārņojums (*ūdens, augsne*), kā arī tiek nodrošināta vides kvalitātes līmeņa uzturēšana nākotnē.
- **Ieguvumi no drošības līmeņa pieaugums, negadījumu un pārkāpumu skaita samazināšanās projekta īstenošanas vietā.** Attīstot degradētās teritorijas, tiks uzlabots drošības līmenis. Projekta īstenošanas vieta tiks uzraudzīta, līdz ar to samazinās negadījumu un pārkāpumu skaits un iespējamība attiecīgajā teritorijā.
- **Zaudējumi projekta īstenošanas laikā.** Projekta īstenošanas laikā (*tā būvniecības fāzes laikā*) Nacionālās koncertzāles apkārtnē būs vērojama paaugstināta kravas transporta kustība. Paredzams, ka būvniecības fāzē projekta īstenošanas vietā būs vērojami arī trokšņa un SEG emisiju pieaugums, taču netiek plānots, ka sabiedrībai radīsies jebkādi pārvietošanās pa ielām ierobežojumi, kas varētu radīt būtiskas papildus laika un/vai autokilometru izmaksas.

2.9. ENPV un ERR aprēķins

Ekonomiskā ienesīguma norma (*ERR*) mēra projekta rentabilitāti un dod iespēju salīdzināt projekta ekonomisko atdevi ar kapitāla zaudēto iespēju izmaksām. Ja *ERR* pārsniedz reālo sociālo diskonta likmi (*t.i. 5.00%*), tad projekts ir ekonomiski izdevīgs sabiedrībai.

Ekonomiskā neto pašreizējā vērtība (*ENPV*) mēra projekta ekonomisko izdevīgumu absolūtā izteiksmē. *ENPV* ir jābūt ≥ 0 , lai projekts būtu akceptējams un izdevīgs no sabiedrības viedokļa.

Ieguvumu un izmaksu attiecība sastāv no projekta diskontētajiem sociālekonomiskajiem ieguvumiem, ietaupītajām izmaksām un projekta atlikušās vērtības tā dzīves cikla beigās,

attiecībā pret projekta diskontēto izmaksu summu, kas sastāv no projekta investīciju izmaksām un projekta papildu izmaksām projekta dzīves cikla laikā.

Ja ieguvumu un izmaksu attiecība ir lielāka par 1, tad projekta laikā radītie ieņēmumi un ieguvumi (*finansiālie un sociālekonomiskie*) pārsniedz izmaksas un zaudējumus (*finansiālos un sociālekonomiskos*).

Sociāli ekonomiskās analīzes rezultātā tika noteikts, ka projekta īstenošanas gadījumā ENPV būs pozitīvs, ERR pārsniegs 5% un ieguvumu/izmaksu attiecība pārsniegs 1 (*sk. tabulu zemāk*). No tā var secināt, ka projekts ir sabiedrībai izdevīgs.

Projekta sociāli ekonomiskās analīzes rādītāji:

Rādītāja nosaukums	Vērtība
Ekonomiskā neto pašreizējā vērtība (ENPV)	165 898 123.32 EUR
Ekonomiskā ienesīguma norma (ERR)	18.07%
Ieguvumu un izmaksu attiecība (B/C)	2.49